

AMHARIC / AMHARIC / AMHARICO A1

Standard Level / Niveau Moyen (Option Moyenne) / Nivel Medio

Thursday 13 May 1999 (afternoon)/Jeudi 13 mai 1999 (après-midi)/Jueves 13 de mayo de 1999 (tarde)

Paper / Épreuve / Prueba 1

3h

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

Do NOT open this examination paper until instructed to do so.

This paper consists of two sections, Section A and Section B.

Answer BOTH Section A AND Section B.

Section A: Write a commentary on ONE passage. Include in your commentary answers to ALL the questions set.

Section B: Answer ONE essay question. Refer mainly to works studied in Part 3 (Groups of Works); references to other works are permissible but must not form the main body of your answer.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

NE PAS OUVRIR cette épreuve avant d'y être autorisé.

Cette épreuve comporte deux sections, la Section A et la Section B.

Répondre ET à la Section A ET à la Section B.

Section A: Écrire un commentaire sur UN passage. Votre commentaire doit traiter TOUTES les questions posées.

Section B: Traiter UN sujet de composition. Se référer principalement aux œuvres étudiées dans la troisième partie (Groupes d'œuvres); les références à d'autres œuvres sont permises mais ne doivent pas constituer l'essentiel de la réponse.

INSTRUCCIONES PARA LOS CANDIDATOS

NO ABRA esta prueba hasta que se lo autoricen.

En esta prueba hay dos secciones: la Sección A y la Sección B.

Conteste las dos secciones, A y B.

Sección A: Escriba un comentario sobre UNO de los fragmentos. Debe incluir en su comentario respuestas a TODAS las preguntas de orientación.

Sección B: Elija UN tema de redacción. Su respuesta debe centrarse principalmente en las obras estudiadas para la Parte 3 (Grupos de obras); se permiten referencias a otras obras siempre que no formen la parte principal de la respuesta.

ከፍላ ለንድ፡ = ትርጓሜ /ጠተታዊ ትኾት
ከጫካተሉት ምንጣቦች ለንዱን ወርጦህ ተኾቦተኝ

1. a)

- ^፳ አርባ ፡ ጾሞ ፡ ጾሞ ፡ ፋሲካ ፡ ሲደርስ ፡
በአፈር ፡ ገደፈ ፡ አሉ ፡ የአበሻ ፡ ንጉሥ ፡
ከአፈር ፡ የተሠራ ፡ ምንጊዜም ፡ አፈር ፡ ነው ።
ዳሩ ፡ ግና ፡ ቢሆን ፡ መቀረጡ ፡ መልካም ፡ ነው ።
- 5 ሥጋ ፡ እንዳትበላ ፡ ብለው ፡ ቢመክሩት ፡
አፈር ፡ በልቶ ፡ ዋለ ፡ ያ ፡ ሁሉ ፡ ፍጥረት ።
እንደዊሊንግተን ፡ እሆናለሁ ፡ ብሎ
ናፔር ፡ ሎንዶን ገባ ፡ ወሬውን ፡ ጠቅልሎ ፡
በከባድ ፡ መሣሪያ ፡ በታላላቅ ፡ መድፍ ፡
- 10 ቀንም ፡ ሆነ ፡ ሌሊት ፡ ዓለም ፡ ስትገረፍ ፡
ይደሰት ፡ ነበረ ፡ በወታደሩ ፡ ሰልፍ ፡
ሁልጊዜ ፡ ዘመቻ ፡ እንድ ፡ ዘመን ፡ ሣያርፍ ፡
የሠራውን ፡ ታሪክ ፡ ቀለም ፡ ጠቅሶ ፡ ሳይጽፍ ፡
መሣሪያ ፡ ሳያጣ ፡ ሕይወት ፡ የሚያሳልፍ ፡
- 15 ክብሩ ፡ ተሰበረ ፡ በጠብመንጃ ፡ ሰደፍ ፡
ደርሶ ፡ በሚበርቀው ፡ የጦር ፡ ትእዛዛቸው ፡
መቶ ፡ ሺህ ፡ ወታደር ፡ የሚከተላቸው ፡
በሰልፍ ፡ በውጊያ ፡ በአስተጣጠቃቸው ፡
እናናፖሊምን ፡ ዓለም ፡ ያወቃቸው ።
- 20 በእንደዊሊንግተን ፡ ሲዋረድ ፡ ክብራቸው ።
በደሴተ ፡ ኤልባ ፡ ሲታሠር ፡ እጃቸው ፤
አባ ፡ ታጠቅ ፡ ካሣ ፡ እንዴት ፡ ይንቃቸው ፤
ጀግናው ፡ ናፖሊምን ፡ መማረኩን ፡ ሰምቶ ፡
በታሪክ ፡ ነገሡ ፡ ሞት ፡ አክሊሉን ፡ ደፍቶ ፤
- 25 ቀና ፡ በል ፡ መይሳው ፡ ተመልከት ፡ አገርከን ፡
ደርቡሽ ፡ ለበለባት ፡ አይቶ ፡ አለመኖርከን ፡
እባክህ ፡ መቅደላ ፡ ያንጉበዝ ፡ ልቀቀው ።
ወገን ፡ ከወገኑ ፡ የሚያደባልቀው ፡
የመቅደላን ፡ ጋራ ፡ መርጦ ፡ ቴዎድሮስ ፤
- 30 ሰይፉን ፡ ልብስ ፡ አድርጎ ፡ ጦሩንም ፡ ትራስ ፡
ቢርበው ፡ ሸጉጡን ፡ እየነው ፡ ሲጎርስ ፡

ደረሰኔ ፣ ያበራው ፣ የቁራው ፣ ፀሐይ ፤
 ተኝቷል ፣ መቅደላ ፣ ጠላት ፣ እንዳያይ ፤
 ዘንድሮ አርግጥላሁ ፣ ምን ፣ ይሆን ፣ ምን ፣ ይሆን ፤
 35 ከተወለደ ፣ አይቀር ፣ ወንድ ፣ እንዳንተ ፣ ቢሆን ፤
 የቋራ ፣ ባላባት ፣ የመቅደላ ፣ አንበሳ ፤
 ሰርክ ፣ ዕለት ፣ አዲስ ፣ ነው ፣ ታሪኩ ፣ ሲነሣ ፣
 እኒያ ፣ የእርሱ ፣ ከንዶች ፣ ገብርዬና ፣ ገልሞ ፣
 የሚያሳሳ ፣ ታሪክ ፣ አይታይ ፣ መርግሞ ፣
 40 በሰይፍ ፣ ግራና ፣ ቀኝ ፣ ይማቱ ፣ ነበረ ፣
 ወኔና ፣ ጀግንነት ፣ አብሮ ፣ ተቀበረ ፤
 እንኳን ፣ ተቀበሩ ፣ እንኳንም ፣ አለፉ ፤
 ወኔ ፣ ሲቀዘቅዝ ፣ ወዳጆች ፣ ሲጠፉ ፣
 መናደድ ፣ ነበረ ፣ ይህን ፣ ጊዜ ፣ ትርፉ ።
 45 ከእንግዲህ ፣ መቅደላ ፣ ቀለብ ፣ አይነሰው ።
 ችሎልናልና ፣ ያን ፣ ሞገደኛ ፣ ሰው ፤
 እናንተ ፣ ጎንደሮች ፣ እናንተ ፣ ትግሬዎች ፤
 እናንተ ፣ ወሎዎች ፣ እናንተ ፣ ሸዬዎች ፤
 እናንተ ፣ የጁዮች ፣ እናንተ ፣ ጎጃሞች ፣
 50 አምታችሁ ፣ አምታችሁ ፣ ለሰው ፣ አሳምታችሁ ፤
 አሁን ፣ ለምን ፣ ጊዜው ፣ ተደናገራችሁ ፤
 አንድ ፣ እሱ ፣ ብቻ ፣ አይደል ፣ የተለየባችሁ ። ንግ

ገሪጫ ታሪክ ፣ አባ ታጠቅ ከሃ የቋራው አንበሳ /1961 E.C/

- ይህ ገጽ የተፃፈው ስለምንድን ነው?
- የገጽ ምን ያገጠመ ስልት ገለጽ ፡፡
- የገጽ ምን ደረሰ በገጽ ስለገባው ነው?
- ምን ዓይነት ወልደኛ ግስተት ለገጽ ይፈልጋል?
- ገጽ ምን ዓይነት ጠባብ አሳይሮብ ሃል?

1. b)

“ ከፊት ተሸራ ወገን ልማት ማህበረ ሰባት ለሰጠው ዘመን ከረመው በኋላ ስርዓት ያት ዘቀ ይል ነበር። በዚህ ዘመን ከረመው በኋላ በብዙ ተቃራኒ በገለበጠው እየተ ሙኩ ስርዓት ያትን አያደጋደጉ ከደገበር እየተሻገሩ አገሩን ያወቁት ይዘርፈት ያቻ ጥሉት ይመደባሉት ነበር።

5 ስርዓት ያትን የተባለውን ሁሉ የገደሉትን ገደለው የጻፉትን አገደባሪያ ይ ሸጡት ወይም ከቤታቸው ጥት ጥት ሥራ ያሠሩት ነበር። የስርዓት ያትን ወገን የዚ ያን ጊዜ ምንም በቀጥታ ስረወው ቢያንስ ሃይማኖት አገደባባር አገሩ አገዳይ ይረዳ ስርዓቱን ላይ ጠንክሮ ሲቀጋ ይኖር ነበር። ይሉ ገን አገዱ ጊዜ ለስርዓት ያት አገዱ ጊዜም ላረመው ሲሆን ይኖር ነበር። ነገር ገን ከነዚህም ከነዚያም ወገን 10 ከቶ ዕርቅ የጻፈልን አገደም በው አልነበረውም፤ ብቻ በየጊዜውና በየወሩ በያወቁ ሲቀጉ ሲፈተኑ ሲተረጉሩ ሲተሳለቱ ይኖሩ ነበር።

አገደዚህ ሁሉ አገዱ ጊዜ ከረመው አገደልጻጻ የስርዓት ያትን አገር ለዛ ርፍ፣ ሊገፍ በውገም ሊገደል ሊሰልብ ሊጻርክ ሊሸጥ መጣ በተባለ ጊዜ የስርዓት ያት ገንዞ ተፈጥሮ ስረወው በቀጥታ ከሰበከት ባራት ይሻገሩት አገር አባዘዘ፤ “ጳጳሩ ተቀጋ፣” 15 ብሎ ሰደደ። ይኸውም ስር ገሥገሠ ሂደት ከረመው ከደገበሩ አገዳይ ይሰሩ አደርገ ጠንክሮ ተቀጋ። ነገር ገን ያረመው ስር ተዘያ ከስርዓት ያት አሥር አጥፍ ይሆን ነበረና ስርዓት ያት ይል ሆነ። ከነዚያ ከፊት ስረወው ይሻገሩት ስረወው ከውጊያው ላይ ዋቱ። አገደኛው ገን ተያዘ። በውም ሁሉ ከዚያው ላይ አገደጉዱ እየተሰመጠ፣ እየተናነቀና እየተረከተ ዋቱ አለቶ፤ የተረመው ጥቂት በው ተጻረከ። አገዱ አገሩ 20 ለዘር ወዳገሩ ሸሸቶ ያመለጠ በው አልተገኘም። ከረመው ገን ከደሉ በኋላ አገ ይኖከረው ገብቶ አገሩን ሁሉ ዘርፍ አጥፍቶ ከብተንና ምርኮውን ይዞ ወደ አገሩ ተመለሰ።

ይኸ ወረ በያገሩ ተዘረና ሁሉም በየዘመኑ መዋትና መጻረክ ይላቸሰ ፊቱን ይነጭ ማረጋገጥ ይቻረጥ ሆኖ። የስርዓት ያትን ገንዞም የሰሩን ጻጻቅ የሠሰቱንም 25 ይሻገሩት መዋት ያረተኛውንም ይሻገሩት መታሰር ያገሩንም መዘረፍና መጥፋት በሰጣ ጊዜ ወዲያው በሰዘገና በደገጋጫ ታዋ ከጥቂት ቀን በኋላ አለቱ ተቀሠ፣ ዋቱ። የስርዓት ያትን አገር ባገዱ ጊዜ ገንዞ አጣ፣ ገዢ ማረጋገጥ፤ አገሩም ምድረ በዓ ሆነ።

አረመኛ ገብረክ የሱሰ፣ ወርቃ /1919/ ።

- የደራሲው ግልጽነት ምንድን ነው?
- ደራሲው የሚጠቀምበት የአተራረክ ስልት ምን ዓይነት ነው?
- የደራሲው የአጻጻፍ ስልት ማረጋገጫ የትኛው ነው?
- ምንባቡ ምን ዓይነት ስብስብ ሊያሳድርበህ ቻለህ?

ክፍል ሁለት:- ሐተታ ድርሰት

ከሚከተሉት አርጌሎች አንዱን መርጠህ ሐተታ ድርሰት ጻፍ። በዚህ ክፍል ለተጠየቀው ጥያቄ የምትሰጠው መልስ በክፍል ሦስት ከአጠናፃፃቸው ሦስት የኪነተበብ ሥራዎች ውስጥ ቢያንስ በሁለቱ ላይ የተመወረተ መሆን አለበት።

ሰላላዎች ክፍል ሦስት ቴክቲ

2/a) "በሥነጽሐፍ ሥራዎች፣ ደራሲያን በአመገኛ የራሳቸው የታ የሆኑ ገጽገጽ ገጽገጽ ስሜት የመጋራት ዝንባሌ ያሳያሉ።" በዚህ አባባል ምን ያህል ትስግግላህ?

ወይም

2(b) "የሆኖች ምዕት ምዕት ባለቅኔዎች (አንድንድ ጊዜ) ስለፍትህ አሉታዊ አመለካከት ያላቸው ሆነው ይቀርባሉ።" በንባብ ሂደት ያካተተው ልምድ ይህን ሀሳብ ምን ያህል የሚደገፍ ነው?

የአተራረክ ስልት

3/a) "የልቦለድ ፀሐፊ አላማ አንባቢያን - ምንም እንኳን በአውነቱ መጽሀፍ የሚያነቡም ቢሆን ሙሉ በሙሉ ደራሲው በሰራው ውስጥ መኖሩን እየሰጡ እንዲቆዩ ለማድረግ ነው። ይህ በመወረቱ በጥሩ ቢገሩ እጅግ በጣም አስቸጋሪ ነው። ነገር ግን አንባቢ በሚያነቡ ስራ ውስጥ ሊጥጥ ስለሚችል በአካባቢው ያሉትን ነገሮች እስኪረሳ ድረስ ለማድረግ በተቃራኒው ቁጥር ገብህን እያሳኩ ትመጣለህ።"

- በዚህ አረፋተ ነገር መሰረት የሁለት ወይም የሶስት ፀሐፊዎችን ስራዎች አወጻጅና አነጻጽር። ደራሲው በሰራው ውስጥ መኖሩን እንዲያውቅ ትልቅ ትኩረት በመፍጠር ምን ዓይነት ልዩ ልዩ ውጤቶች ግጥም ይቻላል?

ወይም

3(b) ከጠናፃፃቸው ደራሲዎች ውስጥ ሁለት ወይም ሦስት አንባቢያንን ወደሥራዎቻቸው መወሰን የሚያዘጋጁባቸውን ብዙ ዓይነት መገገሶች ተወያይባቸው።

ረዥም ልቦለድ ድርሰትና ግህበራዊ ሂስ

4/a/- "መመሪያዎች አገናኝ ካልሆኑ ሊኖሯቸው የሚችሉ እጅግ በጣም ጥቂት አገባቢዎች ነው። መመሪያው እንደመድኃኒት የሚቆጠር ሲሆን ተገናኝተው ደግሞ መሸረዘው ነው።"

- ሁለት ወይም ሦስት ልቦለዶችን በመመልከት ያጠናኘው የልቦለድ ፀሐፊዎች አገባቢዎቻቸውን የሀብረተሰቡን በሽታዎች እንዲያጡት ለማድረግ በሚቀይሱት መንገድ ላይ ተወያይ።

ወይም

4/b/ "የሀብረተሰቡ ስርአት አግልጋኝነቱም ሆነ መላእክቱ በአጠቃላይ በሰራተኛ ህዝቦች ዘንድ በአስተውሎትና በቆራጥነት መታጠብ ይኖርባቸዋል። ነገ ስርአቱን ለመቀየር ትግሉን የሚመሩትና ስልጣኑን የሚረከቡት ሰራተኞችና አርባ አደሮች ይሆናሉና። በዚህ ጊዜ ብቻም ነው የወንድም ሆነ የሴቱ እውነተኛና ወገናዊ ስርአት ግህበር የሚጀመረው።"

- ይህ ጥቅስ ከነገሩ በኋላ በኪንያ ውስጥ ስለነበረው ብኩንነት በሚያወሳው ልቦለድ የመወረሻ አገተጽ የሚገኝ ነው። ፀሐፊው ወደፊት እንዲመጣ በሰሚረገገው አለም የሚሰግውን ሀሳብ ይናገራል።

- ምን ያህልና እንደምንስ ነው ያጠናኘው ደራሲዎች ከሚገልጹት ችግሮች "መፍትሄ" የሚሆኑ ግልጽ ጥቆማዎችን የሚሰጡት? የትኞቹ ዘዴዎች ናቸው ውጤታማ ሆነው ያገኘላቸው? ለምን?

አጭር ልቦለድ ድርሰት

5/a/ "ብዙውን ጊዜ በተደጋጋሚ የአሰራ ዘጠነኛው ወይም የሀያኛው ክፍለ ዘመን የአጭር ልቦለድ ፀሐፊ በአንድ ነጠላ ሁኔታ ውስጥ በሚገኝ አንድ ነጠላ ገፅ ባህርይ ላይ ያተኩራል። እድገቱን ወይም እድገቷን ከማመልከት ይልቅ በአንድ በተወሰነ ወትት ያላቸውን ገጽ ያመለክቷል።"

- በአጠናኘው የአጭር ልቦለድ ስራዎች መወረት በህሳብ ትክክለኛነት ተወያይ። ይህ ሀያሲ እንደሚያመለክተው የአጭር ልቦለድ ትኩረት ሁልጊዜ ጠብብ ነው ብለህ ታምናለህ?

- በመልሱ ውስጥ የሁለት ወይም ሦስት ፀሐፊዎችን አጭር ልቦለዶች ግወዳደርና ግጥም አለብህ።

ወይም

5/ሌ/ "በአንድ አመት የመጠዘ ወትት በአንድ ሙሉ በሙሉ በፈጠነ በወለመና ጭር ባለ ቀን ደመናዎች በሰግይ ቤት የታፈኑ በሚመስል ጊዜ ብቻዩን በፈረሰ ሳይ ሆኑ ተወዳዳሪ በሌለው ጭር ባለው አስጠላታ ገቢ አልፎ ነበር። ምሽቱ ያህ እያደረገ ሲመጣም ከጠቁ ጊዜ በኋላ ልክ እንደ ቤተ አጋፋፊ ጭንቅ በሚል ስሜት ራሴን አስተዋልኩት /አገኘሁት/።"

- ይህ የአንድ የአሰራ ስሜት ከፍለ ስሜት አጭር ልቦለድ መግቢያ ነው - የመልክዳ ምድሩ፣ የአየሩ ጠባይ፣ የቤቱ ስእሳዊ ገጽታ።

- ደራሲዎች በአጭር ልቦለድዎቻቸው መቼት የሚጠቀሙባቸውን የተለያዩ መንገዶችና የሚረዱባቸውን የተለያዩ ውጤቶች ገለጹ።

- በመልክዳ ውስጥ የሁለት ወይም የሦስት ፀሐፊዎችን አጭር ልቦለዶች ሰራዎች ገለጹ።